

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Bulletin of the Geological Society of Greece

ΤΟΜΟΣ II
VOLUME II

1954

ΤΕΥΧΟΣ 1
NUMBER 1

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΕΚΕΙΝΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΞΕΛΙΠΟΝ

Ἡ Ἑλληνικὴ Γεωλογικὴ Ἑταιρία κατὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της τριετίαν εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ θρηνησῇ τὴν ἀπώλειαν πέντε ἀπὸ τὰ ἐπίλεκτα μέλη αὐτῆς, τοῦ CARL RENZ, τοῦ ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΑΡΔΙΚΑ, τοῦ ΚΛΕΜΕΝΤ ΒΟΡΔΕΖ, τοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΟΑΝΙΔΟΥ καὶ τοῦ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΔΕΣΠΟΖΙΤΟΥ. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἀνηγγέλθη ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ὁ θάνατος τοῦ ALFRED PHILIPPSON.

Ὁ καθηγητὴς C. RENZ, ὁ γνωστὸς ἀκάματος ἐρευνητὴς τῆς Γεωλογίας τῆς χώρας μας, ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, ὅπου εὐρίσκετο ἐσχάτως μετακληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Γεωλογίας καὶ Ἑρευνῶν Ὑπεδάφους, διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς Ἐπιτελείου Ἑλλήνων Γεωλόγων πρὸς σύνταξιν τοῦ ὑπὸ κλίμακα 1:500000 Γενικοῦ Γεωλογικοῦ Χάρτου τῆς Ἑλλάδος. Ὁ θάνατός του δὲν ἤξιωσε τὸν ἀείμνηστον νὰ ἰδῇ δημοσιευμένον τὸ ἔργον του.

Ὁ X. ΓΑΡΔΙΚΑΣ, τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Πετρολογίας εἰς τὸ Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, ὑπῆρξε θῦμα βιαίου θανάτου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπλήξεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος εἰς τὰς ἐπάλξεις τῶν γεωλογικῶν του ἐρευνῶν ἐπὶ τῆς Μακεδονικῆς γῆς.

Ὁ ΚΛ. ΒΟΡΔΕΖ, ὁ ρηξικέλευθος Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρίας Μεταλλείων Λαυρίου, εὗρεν αἰφνίδιον θάνατον ἐν Λαυρίῳ.

Ὁ ἀείμνηστος Ι. ΔΟΑΝΙΔΗΣ, δμοτίμος καθηγητὴς τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, ἀπεβίωσε μετὰ ὀκταετίαν ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του λόγῳ οἰοῦ ἡλικίας ἐκ τοῦ Ἀνωτάτου τούτου Τεχνικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος τῆς χώρας μας, ὅπου ἡσκήσε μακρὰν καὶ γόνιμον δρασιν ὡς τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ὁρυκτολογίας καὶ Γεωλογίας.

Ὁ ΕΥΓ. ΔΕΣΠΟΖΙΤΟΣ, παλαιὸς Διευθυντὴς τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Λαυρίου, ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, ὅπου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰργάζετο ὡς Μηχανικὸς Σύμβουλος διαφόρων Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Ὁ ALFR. PHILIPPSON, τέως καθηγητὴς τῆς Φυσικῆς Γεωγραφίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βόννης, ὑπῆρξε μετὰ τοῦ καθηγ. RENZ εἰς ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ἀλλοδαποὺς Ἐπιστήμονας, οἱ ὁποῖοι διέθεσαν μέγα

μέρος τῆς ἐπιστημονικῆς τῶν δραστηριότητος εἰς τὴν γεωλογικὴν ἔρευναν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ PHILIPPSON προηγῆθη τοῦ RENZ, ἀμφότεροι ὁμῶς τίθενται εἰς τὴν αὐτὴν πρώτην γραμμὴν, ὅσον ἀφορᾷ τὸν τομέα τῆς γεωλογικῆς σπουδῆς τῆς χώρας μας.

Οἱ πέντε πρῶτοι ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τοὺς ὁποίους πενθεὶ καὶ ἐνταῦθα ἡ Ἑλληνικὴ Γεωλογικὴ Ἑταιρία, ὑπῆρξαν ἀπὸ τὰ πρῶτα μέλη αὐτῆς, ὁ δὲ ἀείμνηστος ΔΟΑΝΙΔΗΣ διετεῖλεσε καὶ πρόεδρος τῆς Ἰδρυτικῆς τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ κηδεὶα τοῦ Χ. ΓΑΡΔΙΚΑ ἔγινεν εἰς Θεσσαλονίκην. Τὰς κηδεΐας τῶν C. RENZ καὶ I. ΔΟΑΝΙΔΟΥ, γενομένας εἰς τὸ πρῶτον Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν, παρηκολούθησεν ἡ Ἑλληνικὴ Γεωλογικὴ Ἑταιρία, ἐκ μέρους τῆς ὁποίας ὁ Πρόεδρος αὐτῆς, καθηγητῆς κ. ΓΕΩΡΓ. Δ. ΒΟΡΕΑΔΗΣ, προσεφώνησε τοὺς ἀπερχομένους εἰς τὴν τελευταίαν τῶν κατοικίαν συναδέλφους.

Ὁ ἐπικήδειος τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Γεωλογικῆς Ἑταιρίας, πρὸς τὸν καθηγητὴν C. RENZ εἶχεν ὥς ἀκολούθως:

«Μὲ συντριβὴν καὶ θλίψιν ἀνέκφραστον παριστάμεθα ἐνταῦθα διὰ νὰ σὲ προπέμψωμεν εἰς τὴν τελευταίαν σου κατοικίαν, σεβαστὲ καθηγητὰ CARL RENZ.

Κάποια ἀνεξιχνίαστος βούλησις τῆς Μοίρας ὥρισεν, ὥστε σὺ, ὁ ὁποῖος ἀφιέρωσες ὀλόκληρον τὸν ὑπερπεντηκονταετὴ βίον τῆς ἐπιστημονικῆς σου δραστηριότητος εἰς τὴν γεωλογικὴν ἐξερεύνησιν τῆς χώρας μας, ἐξ ἰδίας πάντοτε πρωτοβουλίας, καὶ ἰδίαις ἡπάναυς, κάποια, λέγω, ἀνωτέρα ἐπιταγὴ ἐπέβαλεν, ὥστε νὰ σὲ εὖρη ὁ θάνατος εἰς τὰς ἐπάλλξεις τῆς αὐτῆς καὶ πάλιν προσφιλοῦς σου ἀπασχολήσεως, τὴν φορὰν ὁμῶς αὐτὴν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐπισήμου Ἑλλάδος, κατ' ἐντολὴν καὶ δαπάναις τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ τύχῃς οὕτω δημοσίας ταφῆς καὶ εἰς τὴν ἐλληνικὴν γῆν τῆς αἰωνίας σου ἀναπαύσεως.

Εἰς τὸ σῶμα τῶν Ἑλλήνων Γεωλόγων τὸ ὄνομά σου ἔγινε σύμβολον ἀκαταπονήτου περὶ τὰς γεωλογικὰς ἐρεῦνας δραστηριότητος, θὰ παραμείνῃ δὲ ἀσβεστον ἔσαεί, διότι δὲν νοεῖται γεωλογικὴ ἐν Ἑλλάδι ἀπασχόλησις χωρὶς τοῦτο ἐπανειλημμένως νὰ μνημονευσθῇ.

Ἡ ἐλληνικὴ γῆ, διὰ τὴν ὁποίαν τόσον ἀόκνως καὶ ἀφιλοκερδῶς ἐργάσθης διὰ νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια τῆς γεωλογικῆς τῆς δομῆς, διεκδικεῖ τὴν στιγμὴν ταύτην δικαίως ἀπὸ τὴν κλεινὴν σου πατρίδα τὴν τιμὴν καὶ τὸ προνόμιον νὰ σὲ περιλάβῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς.

Γαίαν ἔχοις ἐλαφρὰν ἀείμνηστε Καθηγητὰ».

Εἰς τὸν καθηγητὴν I. ΔΟΑΝΙΔΗΝ εἶπεν ὁ κ. ΒΟΡΕΑΔΗΣ τὸν κώτῳ ἐπικηΐδειον:

«Μὲ βαθυτάτην δόδυνην ἢ νεαρά Ἑλληνικὴ Γεωλογικὴ Ἑταιρία παρίσταται ἐνταῦθα διὰ τῶν ἐκπροσώπων αὐτῆς διὰ νὰ σὲ συνοδεύσῃ εἰς τὸν τόπον τῆς αἰωνίας σου ἀναπαύσεως, σεβαστὲ Καθηγητὰ.

Ἔθεσες εἰς τὴν διάθεσίν τῆς τὴν πασίγνωστόν σου προσωπικότητα, τὸ κύρος, τοῦ ὁποίου ἀπελάμβανες εἰς τοὺς κύκλους τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας ἐν γένει, καὶ ἐργάσθης διὰ τὴν Ἰδρυσιν αὐτῆς, καὶ ὅταν οἱ κόποι σου ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας καὶ τὸ ὄνειρον τῆς Ἑλληνικῆς Γεωλογικῆς Ἑταιρίας ἔγινε πραγματικότης, παρέδωκες εἰς ἡμᾶς

τὴν Διοίκησιν αὐτῆς καὶ τὴν περαιτέρω διαχειρίσιν τῶν πεπωμένων της, διὰ τὰ ἀποσυρθῆς εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν μόνωσιν, τὴν ὁποίαν ἡ σεπτὴ σου ἡλικία ἐπέβαλεν, βέβαιος ὅτι καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν προσέφερες διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς Γεωλογικῆς ἐπιστήμης ἀνεκτίμητον συμβολήν.

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Γεωλογικῆς Ἑταιρίας θὰ μένῃ χαραγμένον ἐκ τῶν πρώτων τὸ ὄνομά σου, τὸ ὄνομα τοῦ ἰδρυτοῦ καὶ τοῦ πρώτου Προέδρου αὐτῆς, οἱ δὲ Ἕλληνες γεωλόγοι θὰ διατηροῦν πάντοτε μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν μνήμην σου.

Γαῖαν ἔχοις ἐλαφρὰν καὶ αἰωνία σου ἡ μνήμη, ἀείμνηστε συνάδελφε.

Δίδομεν κατωτέρω συντόμους βιογραφίας τῶν ἐκλιπόντων πέντε ὡς ἄνω μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Γεωλογικῆς Ἑταιρίας καὶ τελευταῖον τὴν βιογραφίαν τοῦ A. PHILIPPSON.

Γ. Β/δης

CARL RENZ*

1876 - 1951

Τὴν 16 Φεβρουαρίου 1951 ἐτελεύτησεν ἐν Ἀθήναις, κατόπιν βραχείας νόσου, ὁ Ἑλβετὸς γεωλόγος C. RENZ. Ὁ θάνατός του ἀποτελεῖ μεγάλην ἀπώλειαν καὶ διὰ τὴν Ἑπιστήμην καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν γεωλογικὴν μελέτην τῆς ὁποίας εἶχεν ἀφιερῶσει τὴν ζωὴν αὐτοῦ.

Ὁ C. RENZ ἐγεννήθη τὴν 3 Ἰουνίου 1876, ἥδη δὲ ἀπὸ τοῦ 1903 εἶχεν ἀναγορευθῆ Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Breslau. Τὰς γεωλογικὰς αὐτοῦ μελέτας ἐν τῇ χώρᾳ μας ἤρχισεν ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος καὶ συνέχισεν ἄνευ σχεδὸν ἀξιολόγων διακοπῶν μέχρι τοῦ θανάτου του, ἥτοι ἐπὶ ἡμῖν περίπου αἰῶνα. Κατ' ἀρχὰς ἠσχολήθη κυρίως μὲ τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα, ἀκολούθως ὅμως ἐπεξέτεινε τὰς ἐρεῖνας του καὶ εἰς τὴν ἀνατολικήν, τέλος δὲ καὶ εἰς τινὰς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, ὡς καὶ εἰς τὴν Κρήτην καὶ Κύπρον.

Αἱ στρωματογραφικαὶ καὶ παλαιοντολογικαὶ ἐργασίαι του ἀναφέρονται κυρίως εἰς μόνον τοὺς Νεοπαλαιοζωϊκοὺς (Λιθανθρακοφόρον - Περμίου) ἰζηματογενεῖς καὶ Μεσοζωϊκοὺς (Τριαδικούς - Ἰουρασιτικούς - Κρητιδικούς) σχηματισμοὺς τῆς χώρας μας. Παρουσιάζουν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, ὡς διανοίγουσαι νέους ὁρίζοντας ἐν τῇ γεωλογικῇ μελέτῃ τῆς Ἑλλάδος καὶ παρέχουσαι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τεκτονικὴν της δομὴν, μίαν ἐξαιρετικῶς ἱκανοποιητικὴν εἰκόνα.

C. RENZ

* Αἱ φωτογραφίαι τῶν καθηγητῶν C. Renz καὶ Alfr. Philippson καταχωροῦνται ἐνταῦθα, εὐγενῶς παραχωρηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἐργαστηρίου Γεωλογίας καὶ Παλαιοντολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Εἰς πλεον τῶν διακοσίων ἀνέρχονται αἱ γεωλογικαὶ ἐργασίαι τοῦ ἐξαερετικοῦ τούτου ἐπιστήμονος. Ὡς ἐπιστέγασμα αὐτῶν ἔρχεται ἡ *Stratigraphie Griechenlands*, δημοσιευθεῖσα τὸ 1955 ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Γεωλογίας καὶ Ἑρευνῶν Ὑπεδάφους.

Ὁ C. RENZ ἦτο ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1927 μόνιμος συνεργάτης τῆς Γεωλογικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ 1950 κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Γεωλογίας καὶ Ἑρευνῶν Ὑπεδάφους διὰ τὴν συμβάλλῃ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὑπὸ κλίμακα 1 : 500.000 γεωλογικοῦ χάρτου τῆς Ἑλλάδος, κατῆλθε διὰ τελευταίαν φορὰν εἰς τὴν χώραν μας, ὅπου καὶ τὸν εἶρεν ὁ θάνατος.

Γ. Μ/δης

ΧΡΙΣΤΟΣ Κ. ΓΑΡΔΙΚΑΣ

1890 - 1952

Ἐγεννήθη ἐν Πάρῳ τῷ 1890, ἐκ πατρὸς ὅμως κατήγχετο ἐκ τῶν Λαγκαδίων Γορτυνίας. Μετὰ τὰς γυμνασιακάς του σπουδὰς εἰς τὸ Βαρβά-

ΧΡ. ΓΑΡΔΙΚΑΣ

κειον Λύκειον ἐνεγράφη εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τμῆμα Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, ὅθεν ἀπεφοίτησεν ἀριστοῦχος. Ἦτο κάτοχος τεσσάρων ξένων γλωσσῶν, τῆς γαλλικῆς, γερμανικῆς, ἀγγλικῆς καὶ ἰταλικῆς, τὰς ὁποίας ἀπταιστώως ἐχειρίζετο.

Τῷ 1917 μετέβη εἰς τὴν Γαλλίαν πρὸς ἀνωτέρας σπουδὰς εἰς τὸν κλάδον τῆς Ὁρυκτολογίας καὶ Γεωλογίας. Ἐπιστρέψας τῷ 1920 εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπηρετήσεν ἐπὶ τριετίαν ὡς ἐπιμελητὴς εἰς τὸ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Κ. ΚΤΕΝΑ Ἐργαστήριον Ὁρυκτολογίας καὶ Πετρολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τῷ 1929 διωρίσθη Ἐπιμελητὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Ὁρυκτολογίας, Γεωλογίας καὶ Πετρολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Δ/τῆς καθηγητῆς Μᾶξ. Μαραβελάκης), ὑπηρετήσας ἐκεῖ ἐπὶ δεκαετίαν. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἔλαβε καὶ τὸ διδακτορικὸν αὐτοῦ δῖπλωμα.

Κατὰ τὰ ἔτη 1933, 1934 καὶ 1935 εἰργάσθη ἐπὶ ἐξάμηνον δι' ἑκαστον ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ Ὁρυκτολογικὸν καὶ Πετρογραφικὸν Ἰνστιτούτον τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης (Δ/τῆς καθηγ. Α. Himmelbauer), καθὼς καὶ εἰς τὸ Ὁρυκτολογικὸν καὶ Πετρογραφικὸν Τμῆμα τοῦ Μουσείου Φυσικῆς Ἱστορίας (Δ/τῆς καθηγ. Michel) τῆς αὐτῆς πόλεως. Τὸ ἔτος 1939 διωρίσθη ἑκτακτος καθηγητὴς τῆς Ὁρυκτολογίας καὶ Πετρογραφίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, τὸ δὲ 1950 ἐγένετο τακτικὸς καθηγητὴς αὐτοῦ. Τὸν

Ψηφιακὴ Βιβλιοθήκη "Θεόφραστος" - Τμῆμα Γεωλογίας Α.Π.Θ.

Αύγουστον τοῦ 1952 ἐκδραμών μετὰ τοῦ καθηγ. κ. ΜΑΞ. ΜΑΡΑΒΕΛΑΚΙ εἰς τὴν περιοχὴν Βραστῶν Χαλκιδικῆς διὰ γεωλογικὰς καὶ πετρογραφικὰς ἐρεῦνας, εὗρε βίαιον θάνατον, πεσὼν ἐκ τοῦ ἵππου του.

Ὁ ἀείμνηστος Χ. ΓΑΡΔΙΚΑΣ εἰργάσθη μὲ ἰδιαιτέρον ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς σπουδὴν τῆς Μακεδονικῆς χώρας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρονται καὶ αἱ δημοσιευθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαι. Ἀνεῦρε τὸ Παλαιογενὲς ἐπὶ τῆς ΝΑ Κασάνδρας, κοιτάσματα βωξίτου εἰς τὴν περιοχὴν Κρήνης Χαλκιδικῆς, ἐμελέτησε δὲ καὶ τὰς ἐμφανίσεις χροσσοῦ εἰς τὴν λεκάνην τοῦ Λαγκαδᾶ καὶ τὰ λιγνιτοφόρα κοιτάσματα Λυγκαστίδος (Βεύης). Ἀποθανὼν κατέλιπεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης τὴν πλουσίαν Βιβλιοθήκην του, μίαν σειρὰν πολυτίμων χαρτῶν, καθὼς καὶ συλλογὴν ὀρυκτῶν περιλαμβάνουσιν μεταξὺ ἄλλων καὶ δείγματα χροσσοῦ.

M. M/κίς

KLÉBER BORDEZ

1891 — 1953

Μεταλλειολόγος Μηχανικὸς τῆς École Nationale Supérieure des Mines τοῦ Saint-Etienne, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρίας Μεταλλείων Λαυρίου, Ἱππότης τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς καὶ κάτοχος τοῦ Πολεμικοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Μεταλλείου Τιμῆς Ἐργασίας. Ἐγεννήθη ἐν Γαλλίᾳ τὴν 2 Αὐγούστου 1891 καὶ ἀπεβίωσεν αἰφνιδίως ἐν Λαυρίῳ τὴν 19 Μαρτίου 1953.

Ὁ BORDEZ ἤρχισε τὸ ἐπαγγελματικόν του στάδιον ἰδίως εἰς τὸν τεχνικὸν τομέα τῆς Ἐπιπλεύσεως, εἰς τὸν ὁποῖον διηύθυνε διάφορα ἐργοστάσια ἐν Γαλλίᾳ μέχρι τοῦ 1931, ὁπότε ἀνέλαβε τὴν Διεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου Ἐπιπλεύσεως τῶν Μεταλλείων Balya Karaydin ἐν Τουρκίᾳ. Μετὰ τετραετὴ ἐκεῖ παραμονὴν μετέβη τὸ 1935 εἰς Μαρόκον, ἐργασθεὶς κατ' ἀρχὰς ὡς Ὑποδιευθυντὴς καὶ κατόπιν ὡς Διευθυντὴς Μεταλλείων, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Φεβρουαρίου 1946 ἐδρίσκετο ἐπὶ κεφαλῇ τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρίας Μεταλλείων Λαυρίου.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Λαυρίῳ παραμονῆς του ὁ BORDEZ κατώρθωσεν, πλαισιούμενος ἀπὸ ἐπιτελεῖον διαπρεπῶν ἐπιστημόνων ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, νὰ ἀνασυγκροτήσῃ τὴν ἐπιχειρήσιν, συγχρονίσας τὰς ἐγκαταστάσεις της, ὥστε νὰ ἀποτελοῦν αὗται σήμερον ὑπόδειγμα εἰς τὸ εἶδός των. Ἐκ τῶν πρωτοπόρων ἀπὸ τριακονταετίας εἰς τὰ τῆς ἐπιπλεύσεως ἐβελτίωσε καὶ τὰς σχετικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Λαυρίου, εἰς δὲ τὸν μεταλλευτικὸν τομέα ἐτόλμησε τὴν ἐκβάθυνσιν φρέατος 370 μ. τελείως συγχρονισμένου καὶ

KL. BORDEZ

ἐν τῷ περατοῦσθαι, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ ἀναγνωρισθῇ ὁ ὀρίζων τῆς 3ης συνεπαφῆς εἰς τὸ βόρειον τμήμα τοῦ μεταλλοφόρου Λαυρίου. Ἡ ἐξερεύνησις αὐτὴ ἀποτελεῖ, ὡς γνωστόν, γεγονὸς ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ Λαυρεωτικοῦ ὑπεδάφους.

Ὁ BORDEZ ὑπῆρξεν ἔν ἀπὸ τὰ ἐπίλεκτα στελέχη τῆς Ἑταιρίας Penarroja, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1952 καὶ Ὑποδιευθυντῆς αὐτῆς.

Ο. Ἀ/λος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΟΑΝΙΔΗΣ

1871 - 1954

Ι. ΔΟΑΝΙΔΗΣ

Ἐγεννήθη εἰς Μοναστήριον τῆς Μακεδονίας τῷ 1871. Λιτῆρε τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς ἡλικίαν 20 ἐτῶν ἀνεκρήχθη ἀριστοῦχος διδάκτωρ ὑπὸ τῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἀκολούθως μετεξέπαιδεύθη εἰς τὴν Μεταλλευτικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Freiberg.

Ἀπὸ τοῦ 1892 μέχρι τοῦ 1912 ἀνέπτυξεν ἐνεργὸν καὶ γόνιμον ἐπαγγελματικὴν δρασίαν εἰς τὰ Μεταλλεῖα τοῦ Λαυρίου, ἀρχικῶς ὡς Χημικὸς Μεταλλειολόγος, βραδύτερον ὡς Διευθυντῆς καὶ ἀπὸ τοῦ 1909 ὡς Γενικὸς Διευθυντῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Λαυρίου. Διετέλεσεν Ἀντιπρόεδρος τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρίας μέχρι τῶν τελευταίων ἐτῶν πρὸ τοῦ θανάτου του.

Τὸ 1918 διωρίσθη Καθηγητῆς εἰς τὴν τακτικὴν ἔδραν τῆς Ὁρυκτολογίας καὶ Γεωλογίας τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, διευθύνων συγχρόνως καὶ τὸ Ἐργαστήριον τῆς ὡς ἄνω ἔδρας, τὸ ὁποῖον ἀνέπτυξε καὶ ἐπλούτισε σημαντικῶς μέχρι τοῦ 1946, ὁπότε καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ Ἰδρύματος ὀνομασθεὶς ὁμότιμος Καθηγητῆς αὐτοῦ. Ἐκ παραλλήλου ἐδίδασκε καὶ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Δασολογικὴν Σχολὴν (1918-1921), διετέλεσεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν Διευθυντῆς τῆς Ἑταιρίας «Ἡφαίστος» καὶ τῆς «Σχολῆς Αἰγιντωρύχων», μετέσχεν εἰς τὴν Διοίκησιν τῶν θειορυχείων Μήλου, τῆς Ἑταιρίας Ἐπιχειρήσεων, τῆς Ἑταιρίας Τσιμέντων «Τιτὰν» καὶ τῆς Γεωδαιτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὰς τρεῖς τελευταίας ὡς ἀντιπρόεδρος μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἡ κοινωνικὴ αὐτοῦ δρασίς ὑπῆρξεν ἐπίσης πλουσία καὶ γόνιμος. Διετέλεσεν Ἐφορος τῆς Βιοτεχνικῆς Σχολῆς καὶ τῆς Σεβαστοπούλειον Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς καὶ Σύμβουλος τῶν Νοσοκομείων «Ἐλπίς» καὶ «Εὐαγγελισμός», τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος καὶ τοῦ Ἑλλ. Ἐρυθροῦ.

Σταυροῦ. Ἐπίσης διετέλεσεν Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἑλλ. Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου, τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας καὶ τοῦ Συλλόγου πρὸς Διάδοσιν Ὡφελίμων Βιβλίων.

Ὑπῆρξε συγγραφεὺς πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν καὶ μελετῶν, ἀσχοληθεὶς εἰδικώτερον μὲ τὰς σκωρίας τοῦ Λαυρίου, διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὁποίων ἔλαβε καὶ διπλώματα εὐρεσιτεχνίας, μὲ τὴν ἐκρηξίν τοῦ ἡφαιστείου τῆς Θήρας, μὲ τὴν μελέτην τῆς θηραϊκῆς γῆς καὶ τῶν σεισμικῶν προβλημάτων τῆς Χώρας.

Ἐτιμήθη μὲ πολλὰ παράσημα, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν τὰ Μετάλλια τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων, τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτήρος καὶ τὸν Ταξιάρχην τοῦ Φοίνικος.

Κα Α. Π/πᾶ

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΣΠ. ΔΕΣΠΟΖΙΤΟΣ

1879 — 1954

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τὸν Ἰούλιον τοῦ 1879. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του ἐνεγράφη εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅθεν ἀπεφοίτησε τὸ 1902. Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ ἐφοίτησεν εἰς τὴν Μεταλλευτικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Freiberg, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆλθε τὸ 1906, λαβὼν Δίπλωμα Μηχανικοῦ Μεταλλείων.

Ἐπιστρέψας εἰς Ἀθήνας ὁ ΕΥΓ. ΔΕΣΠΟΖΙΤΟΣ ἀνέλαβεν ἀμέσως ἀπὸ τοῦ 1906 τὴν Διεύθυνσιν τῶν Μεταλλείων Γραμματικοῦ Μαραθῶνος. Βραδύτερον ἐ χρημάτισε Διευθυντὴς τῶν Μεταλλείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Λαυρίου, μετὰ ὑπηρεσίαν δὲ ἑτῶν τινῶν ἐν Λαυρίῳ ἐπα-νῆλθε καὶ ἐγκατεστάθη εἰς Ἀθήνας, ἔνθα εἰργάζετο ὡς Μηχανικὸς Σύμβουλος διαφόρων Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων. Ἀπέθανε τὸ 1954.

ΕΥΓ. ΔΕΣΠΟΖΙΤΟΣ

ALFRED PHILIPPSON

Εἰς βραχὴν σχετικῶς διάστημα, μετὰ τὸν Ἑλβετὸν C. RENZ ὁ ἐπισυνεβὰς θάνατος τοῦ Γερμανοῦ γεωλόγου καὶ γεωγράφου ALFR. PHILIPPSON ὑπῆρξε δευτέρου ἀπώλειαν καὶ διὰ τὴν Ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν χώραν μας εἰδικώτερον. Ὁ PHILIPPSON ὑπῆρξεν ὁ μόνος ξένος γεωγράφος, ὅστις ἠσχολήθη συστηματικῶς μὲ τὴν γεωγραφικὴν, ἢ ἀκριβέστερον τὴν γεωγραφικο-γεωλογικὴν μελέτην τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἀφιέ-

ρωσε μέγα μέρος της ζωής του και προς την όποιαν, καθώς και προς τόν Έλληνισμόν έν γενεί, έτρεφεν ιδιαίτεραν αγάπην.

Και κατά πρώτον μέν ήσχολήθη με την Πελοπόννησον, την όποιαν περιηγήθη κατά τά έτη 1887-9. Έκ της περιηγήσεώς του ταύτης προέκυψε τό έργον «Der Peloponnes», 1892.

A. PHILIPPSON

Βραδύτερον επεξέτεινε τάς γεωγραφικάς και γεωλογικάς του μελέτας εις την Στερεάν Ελλάδα και την Θεσσαλίαν μετά της Ήπειρου, δημοσιεύσας τά έργα του «Bericht über eine Reise durch Nord- und Mittelgriechenland» 1895, και «Thessalien und Epirus», 1897. Επίσης ήσχολήθη και με τάς Κυκλάδας και τάς βορείους Σποράδας, εις άς άφιέρωσε τό έργον αύτου «Beiträge zur Kenntnis der Griechischen Inselwelt», 1901, κατά τά έτη δέ 1901 έως 1904 περιηγηθείς και την δυτικήν Μικράν Ασίαν δίδει γεωλογικο-γεωγραφικήν περιγραφήν αύτης εις τό έργον του «Reisen und Forschungen im westlichen Kleinasien» 1910-1915 και παράλληλα την σύνδεσιν αύτης προς

την Ελλάδα δια του έργου του «Zusammenhang der Griechischen und Kleinasitischen Faltengebirge» 1914.

Αί άνωτέρω μελέται του PHILIPPSON συμπληροϋνται και δια μιάς γενικής εικόνας της τεκτονικής κατασκευής της χώρας μας, την όποιαν μάς έδωσεν ήδη από του 1898 δια του έργου του «La tectonique de l'Égéeide». Βραδύτερον, αφού πραγματοποιήσε και άλλο ταξείδιον εις την Ελλάδα τό 1928, έδωκε την μορφολογίαν αύτης «Beiträge zur Morphologie Griechenlands», 1930 και κατά τό 1948 και τό κλίμα της «Das Klima Griechenlands».

Τό τελευταίον ταξείδιόν του εις την Ελλάδα έχαμεν ό PHILIPPSON τό 1934. Μετ' αύτό ήσχολήθη εις την συγγραφήν του μεγαλυτέρου του έργου, άφιερωμένου εις την γεωγραφικήν και γεωλογικήν μελέτην της χώρας μας υπό τόν τίτλον «Die Griechischen Landschaften», ούτινος ή έκδοσις ήρχισε τμηματικώς από του 1950.

Ό PHILIPPSON διετέλεσε καθηγητής της Γεωγραφίας εις τρία Πανεπιστήμια, είναι συγγραφεύς λίαν αξιολόγου Γενικής Γεωγραφίας (Grundzüge der Allgemeinen Geographie), ως και πολλών άλλων ακόμη έργων, έχρημάτισε δέ και άντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Απέθανεν εις ηλικίαν 90 έτών την 28 Μαρτίου 1953.

Γ. Μ/δης.